

ابزارهای مالی در بانکداری اسلامی

تألیف:

پرستو رحمت الله

انتشارات سخنران

۱۳۹۶

سرشناسه

رحمت‌اللهی، پرستو، ۱۳۶۶ -

عنوان و نام پدیدآور : ابزارهای مالی در بانکداری اسلامی / پرستو

رحمت‌اللهی.

مشخصات نشر

تهران : سخنوران، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری

۱۲۸.

شاپ

۹۷۸-۶۰۰-۴۵۵-۲۳۳-۲

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع

بانک و بانکداری -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

Banks and banking -- Religious aspects

Islam

ردیه بی کاره : ۱۳۹۶ BP۲۳۰/۲۲/۳

ردیه بندی (بیوی) : ۲۹۷/۴۸۳۳

شماره کتابشناسی : ۴۶۴۴۳۰۶

کارگر شمالی، بعد از ادوارد براون، سار. ۱۴۰، طبقه اول انتشارات سخنوران

آدرس سایت: www.fai.lins.e.ir

شماره تماس: ۰۹۳۷۰۸۰۰۰۶۰۲۱۶۶۹۷۵۷۴۴

که عنوان کتاب	ابزارهای مالی در بانکداری اسلامی
که مولف	پرستو رحمت‌اللهی
که صفحه آرا	موسسه فرد
که طراح جلد	موسسه فرد
که ناشر	سخنوران
که شمارگان	۱۰۰۰
که نوبت چاپ	۱۳۹۶
که قیمت	۱۱۶۰۰ تومان

ISBN: 978-600-455-233-2

فهرست

۱۱	پیشگفتار
۱۲	فصل اول: کلیات
۱۳	مقدمه
۱۴	انواع ابزارهای تامین مالی اسلامی
۱۹	فصل دوم: ابزارهای مالی اسلامی
۲۰	صکوک (ابزارهای مالی اسلامی)
۲۰	تاریخچه و آمار انتشار ابزارهای مالی اسلامی (صکوک)
۲۱	انواع صکوک
۲۲	صکوک اجاره
۲۲	تعريف
۲۳	ویزگیهای اصلی
۲۴	مراحل انتشار
۲۷	صکوک سلم
۲۷	تعريف
۲۹	مراحل انتشار
۳۰	صکوک استصناع
۳۰	تعريف

۳۱	مراحل انتشار
۳۲	صکوک مضاربه
۳۳	تعريف
۳۴	ویژگیهای اصلی
۳۵	مراحل انتشار
۳۶	صکوک مشارکت
۳۷	تعريف
۳۸	مراحل انتشار
۳۹	کوک مرابحه
۴۰	تعريف
۴۱	مراحل انتشار
۴۲	تفاوت ابزارهای مالی اسلامی (صکوک) با اوراق قرضه (اوراق ربوی با درآمد ثابت)
۴۳	مزایای استفاده ابزارهای مالی اسلامی (صکوک)
فصل سوم: ربا، بهره و عملیات بانکی	
۴۱	ربا و بهره
۴۲	عملیات بانکی
۴۳	ماهیت عملیات بانکی
۴۴	ماهیت عملیات بانکی ایران
۴۵	بازار بورس؛ احکام کلی و چالش‌ها
۴۶	احکام کلی بازار بورس
۴۷	چالش‌های کلی فقهی بازار بورس
۴۸	معاملات غربی
۴۹	تعیین قیمت‌ها
۵۰	شبیهه قمار
۵۱	درآمد مشروع
۵۲	بورس اوراق بهادار
۵۳	نوع اوراق
۵۴	بررسی تطبیقی معاملات اوراق با عقود اسلامی

۶۱	فصل چهارم: مدیریت نقدینگی
۶۳	مدیریت نقدینگی در بانک‌های اسلامی
۶۴	ابزارهای مالی مدیریت نقدینگی در نظام مالی اسلامی
۶۶	اهداف استفاده از ابزارهای نوین تأمین مالی
۶۷	تعريف صکوک
۶۷	تأمین مالی
۷۰	دارایی‌های مالی
۷۱	ابزارهای مالی
۷۵	فصل پنجم: شیوه‌های تأمین منابع مالی
۷۵	روشهای تامین مالی
۸۱	شیوه‌ها و روش‌های تأمین منابع مالی خارجی
۸۴	ویژگیها و مختصات روش‌های تأمین مالی خارجی غیرقرضی
۸۵	آنواع روش‌های قرضی (استئجار اضطراری)
۹۱	آنواع روش‌های تأمین مالی غیرقرضی و سایر اهداف‌گذاری خارجی
۹۵	روشهای تأمین مالی در شرکتی
۱۱۹	منابع و مأخذ
۱۱۹	منابع فارسی
۱۲۶	منابع لاتین

پیشگفتار

در سالهای اخیر استفاده از ابزارهای مالی اسلامی به صکوک " شهرت یافته بسیار چشمگیر بوده است تا شرکتها به وسیله این نوآوری مالی رانند خلاء حاصل از کمبود ابزارهای مالی را پر کنند.

با توجه به اینکه ابزارهای منتخب این کتاب، پرکاربردترین ابزارهای تأمین مالی اسلامی در دنیا است ضرورت بیشتر اجرای این کتاب، مشخص می‌شود، چرا که در بسیارهای موقوع، هم سرمایه‌گذاران و هم طراحان به دنبال خرید و طراحی ابزارهایی هستند که در مقایسه با ابزارهای ریسک کمتری داشته باشد. در واقع، در این کتاب، سعی شده است که هر یک از ریسک‌های مشترک، شناخته و در مهمنه ترین ابزارهای تأمین مالی اسلامی با یکدیگر مقایسه شود.

مطابق بسیاری از منابع، از جمله مؤسسه معتبر (Standard & Poors, 2010) کشورهای مالزی، ایران، امارات متحده عربی، عربستان سعودی، بحرین، اندونزی، کویت و پاکستان، به ترتیب، بیشترین ناشر ابزارهای نوین تأمین مالی اسلامی در سطح جهان تا پایان سال ۲۰۱۰ هستند.

همچنین، طبق آمار موجود، بیشترین ابزارهای منتشر شده، به ترتیب، اوراق اجاره، مرابحه، مشارکت، مضاربه، سلف و استصناع است.

بسیاری از متخصصان مالی، ریسک مؤسسات مالی و اعتباری را به دو گروه کلی ریسک بازار محصول و ریسک بازار سرمایه، تقسیم می‌کنند. ریسک بازار، محصول جنبه‌های راهبردی و عملیاتی مدیریت درآمدها است و هزینه‌های عملیاتی را نشان می‌دهد که مهمترین آن‌ها عبارت است از ریسک اعتباری، ریسک راهبردی، ریسک مقرراتی، ریسک عملیاتی و ریسک منابع انسانی. همچنین، ریسک بازار سرمهیه که به ریسک‌های موجود در خدمات خدمات مالی مؤسسات مربوط می‌شود عبارت است از: ریسک نرخ بهره، ریسک نقدینگی، ریسک ارز و ریسک سیستم پرداخت. (parker 1995,p. 30).

پرستو رحمت الله

زمستان ۱۳۹۵